Ч. 192 (11.160)

Львів, вівторок 30. серпня 1927.

Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік XLV

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто по іт. щадн. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло", Львів. Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол. За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 леї, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Церква і держава.

Львів, 29 серпня 1927.

Російська православна церква визнала радянську владу. Дня 19. серпня ц. р. в московських офіційних „Ізвестіях" появився за підписом „зберігача патріяршого престолу", нижегородського митрополита Сергія і сімох митрополитів, архієпископів й епископів, членів тимчасового патріяршого синоду, відозва-декларація про відношення церкви до радянської держави.

Завданням відозви - декларації поставити російську православну церкву у правильні відносини до радянської влади.

„Тепер, коли ми майже осягнули мету наших бажань, — читаємо там — виступи закордонних ворогів не припиняються: вбивства, фальшування, наскоки, вибухи й їм подібні явища підпольної боротьби у нас усіх перед очима. Все це порушує мирний хід життя, утворюючи атмосферу обопільного недовіря та всяких підозрінь. Тим потрібніше для нашої церкви й тим більш обовязково для нас усіх, кому дорогі її інтереси, хто бажає вивести її на шлях легального, мирного іствування, тим більш обовязково для нас тепер показати, що ми, церковні діячі, не з ворогами нашої радянської держави і не з безглуздим знаряддям їхніх інтриг, а з нашим народом і з нашим урядом. Нам треба не на словах, а на ділі показати, що вірними громадянами Радянського Союзу, льояльними до радянської влади можуть бути не тільки байдужі до православя люди, не тільки його зрадники, а й найревніші прихильники його, для кого воно, православя дороге, як істина та життя зі всіми його догмами та переказами, зі всім його канонічним та богослужебним укладом. Заважати нам може тільки те, що заважало і в перші роки радянської влади впорядкувати церковне життя на основах льояльности. Це недостатня свідомість всієї серйозности того, що сталося в нашій країні. Багато декому вміщення радянської влади уявлялося якимсь непорозумінням, випадковим і тому недовговічним. Забували люди на те, що випадковости для християнина немає, та що на се, що робиться у нас, як скрізь і завжди, виливає також десниця божа, що непохитно веде кожний нарід до призначеної йому мети. Адже не даром апостол каже нам, що тихо і супокійно жити по свойому благочестю ми можемо тільки, скоряючись законній владі, або повинні вийти з громади. Тепер, коли наша патріярхія, виконуючи волю померлого патріярха, рішуче і безповоротно стає на шлях льояльности, людям іншого настрою доведеться або переламати себе, обстоювати свої політичні погляди тільки вдома і приносити до церкви тільки віру та працювати з іншими тільки в імя віри, або — коли переламати вони себе зразу не можуть, принаймні не заважати нам, віддішовши тимчасово від діла".

Таким чином російська православна церква, себ-то її єрархія і духовенство, стає на ґрунті безоглядної льояльности до радянської влади. Перед вірними ставить відозва-декларація альтернативу: або безоглядно скоритися перед радянською владою, або виступити з церкви. Не менше різко ставиться відозва-декларація до російського еміграційного духовенства. Кермачі московської патріярхії ставлять йому вимогу листовно дати зобовязання, що воно буде льояльно ставитися до радянського уряду. Хто з російських еміграційних єрархів і духовників не дав би такого зобовязання або порушив би його, той той буде виключений зі складу духовенства, підчиненого московській патріярхії.

В особистій розмові з представником „Ізвестій" митр. Сергій доповнив іще приведену відозву-декларацію таким вияснениям:

„Ми не заперечуємо, що є й такі люди, яких засліплюють колишні політичні симпатії. Та на все є свій час. Монархія мала союз з церквою, але монархічний лад — явище скороминуче і воно вже минуло, а з історії ми прекрасно знаємо, як монархія, ніби то охороняючи церкву, використовувала її для своєї мети. Ясно одне: жалкувати того, що порвався союз церкви з колишнім режімом, не доводиться. **Радянську владу ми визнаємо за владу нормальну і законну та слухаємося ми всіх її постанов цілком щиро. Коли вибухне війна — наші симпатії цілком на стороні Радянського Союзу.** Адже ми служимо батьківщині, а всякі інтервенти борються тільки в своїх інтересах, щоб експльоатувати руський нарід і руську землю".

Відозва - декларація „зберігача патріяршого престолу" і членів патріяршого синоду в офіційному органі центрального уряду Рад. Союзу вказує, що не є це самочинний односторонній акт православної єрархії. Навпаки, це доказує, що між урядом і церковною єрархією між державою і церквою прийшло до якогось порозуміння, що це є вступ до явного або наслідок тайного порозуміння, своєрідного конкордату.

Більшовики, захопивши владу, кинули рукавицю православній церкві, як найсильнішій організації і найпевнішій опорі старого режіму. З другого боку православна церква стала клином проти нової влади. Всевладна комуністична партія і її еманація: радянська влада — не залишила ніякої нагоди, щоби ослабити церкву. Її позбавлено матеріяльної бази, проти єрархії і духовенства приноровлено важкі репресії. Сотні і тисячі духовників заповнили тюрми з пок. патріярхом Тихоном включно. Проти організації патріяршої церкви висунено всякі інші церковні організації, гурти й секти, щоби розложити суцільну організацію старої церкви. Антирелігійна пропаганда в усіх своїх відтінках стала складовою частиною державної ідеольогії. Вся могутність величезної державної машини звалилася на православну церкву.

Церква трівала в опорі, маючи до своєї розпорядимости лише моральні ресурси, вплив на маси віруючих. Удари, що спадали на неї, не лише не розторощили її, але навіть — після першої доби розтічі — почали її зміцнювати, вбираючи її в ореол мучеництва. Минали літа впертої боротьби. І наймогутніша влада одної з найбільших держав світа виявилася за слабою, щоби роздавити релігійне сумління міліонів. Одночасно й обезсилена церковна організація виявилася за слабою, щоби успішно підірвати „антихристську" владу. В таких випадках, як це звичайно діється, мусіло — не вважаючи на різку протилежність ідеольогій — прийти до сякого-такого компромісу між двома силами. Висловом цього порозуміння й є відозва-декларація російських церковників.

До порозуміння між церквою і державою прийшло під кутом грядучих подій. „Коли вибухне війна — говорив митр. Сергій — наші симпатії цілком на стороні Радянського Союзу". Російські духовники виявилися занадто великими патріотами, щоби з ненависти до радянської влади виставляти свою батьківщину на небезпеку поневолення, а кермачі Рад. Союзу є занадто розумні, щоби з огляду на непевну майбутність нехтувати такою силою, як церква. Порозуміння між державою і церквою накладає на першу обовязок зробити церкві невеличкі уступки, дати їй можливість нормальної діяльности. Зате зискує вона льояльність переважної частини визнавців тієї церкви і вибиває важкий атут проти себе з рук російської еміграції.

Ось в чому узмістовлюється вся суть цього справді сензаційного компромісу.

В якім напрямі потрібна перебудова нашої кооперації?

У вакаційнім часі розвинулася на сторінках „Діла" дискусія над нашою кооперацією. Перша на цю тему статтія д-ра Вол. Левицького, в якій він заявився за тим, щоби Повітові Союзи Кооператив заступити складами Народньої Торговлі, видко не була щасливо подумана, бо всі автори пізніших статтей одноозгідно тому спротивилися. Та при цій нагоді виказалося, скільки непорозумінь на тему будови нашої кооперації істнує в суспільности.

Основне непорозуміння лежить у тім, коли нашу кооперацію ділиться на „види" споживчий чи сільсько-господарський на основі роду товарів, якими кооперативи торгують або які продукують. Безперечно з одним видом кооперації лучиться звичайно як характеристична ціха також продаж чи продукція певних товарів, але в дійсности про це, що ми називаємо „видом" кооперації, рішає суспільне становище головної маси членів і їх інтереси. Як у кооперативі обєднані маси фізичних чи умових робітників, що живуть виключно з заробітної платні, то така кооператива є кооперативою чистих споживачів і тоді можна називати її споживчою. На 2.000 українських кооператив у Східній Галичині є таких кооператив около 30, які від біди можна назвати чисто споживчими. Решта, якщо можна називати „рештою" 98 проц. цілости, це кооперативи наших селян, котрі в одній особі є продуцентами рільних предметів споживи, як збіже, яйця, мясо ітд., а рівночасно консументами витворів фабричної продукції та кольоніяльних товарів. Обставина, що члени наших сільських кооператив є дрібними рільними продуцентами, що через те значно трудніше зорганізувати кооперативний збут рільних продуктів і в нашій сільсько-господарській кооперації ми більше опанували імпорт до села споживчих фабричних товарів і предметів потрібних у рільництві господарці, ніж збут продуктів — не відбирає нашим кооперативам їх сільсько-господарського характеру. В останніх двох роках збут яєць і молока через наші кооперативи піднісся так значно, що скоро можна сподіватися зрівноваження кооперативного привозу і вивозу, а це тимбільше, що й збут інших сільсько-господарських продуктів через кооперативи щораз поширюється.

І наслідком того головним, майже одиноким видом кооператив є у нас сільсько-господарська кооператива. Щоби віддати в назвах кооператив по можности вірно обсяг їх діяльности, ми називаємо їх господарсько-споживчими. Побіч нас польські кооперативи такого самого типу називаються „кулками рільничими" і нікому не приходить на думку ділити їх на споживчі й рільничі і всі вони обєднуються в одній централі. Для звуку слів ми не повинні ломити і в нас єдности нашої сільської кооперативної організації, бо вона своїм характером вповні відповідає потребам нашого села і ще довго у нас на селі не буде місця для організації чистих споживачів і чистих споживчих кооператив. Організаційна схема нашої сільсько-господарської кооперації є зовсім правильна: на селі господарсько-споживча кооператива, в повіті Союз Кооператив, у краю Центросоюз.

Автори статтей в „Ділі", котрі працюють у контакті з селом, відчували вповні потребу цеї організаційної єдности нашої сільсько-господарської кооперації і звідси їх проєкти щодо обєднання кількох краєвих кооперативних установ, що всі спирають свою працю на одних і тих самих сільсько-господарських кооперативах.

У практиці цю єдність центральних технічних кооперативних установ можна вдержати, як це слушно замітив у своїй статті д-р Кость Левицький, через співпрацю під проводом Ревізійного Союзу Українських Кооператив, як нашої найвищої кооперативної установи, котрої рішенням повинні всі кооперативні централі безумовно піддатися. На перешкоді такій повній співпраці стоять, на жаль, передвоєнні організаційні форми двох централь, а саме Народньої Торговлі і Центробанку. Їх статути (а це рішає про цілу дальшу діяльність) мають, правда, на цілі організацію певних ділянок праці сільсько-господарських кооператив, одначе їх діяльність остаточно й оконечно піддана по думці статута рішенням більшости принагідних поодиноких членів, а не кооператив, які виключно самі повинні бути членами своїх централь. Кооперативне життя по війні приняло у нас інші форми і коли тоді краєві централі спирали свою організацію на поодиноких членах, то тепер повинні опиратися лише на кооперативах.

Як примір доцільности такої організаційної форми наших кооперативних централь подаю Маслосоюз, котрий від часу зміни свого статута на дійсну кооперативну централю, оперту лише на кооперативах, прегарно розвивається.

Техніка поодиноких галузей діяльности наших сільсько-господарських кооператив, як імпорт і експорт поодиноких товарів, власна переробка рільних продуктів і власна фабрикація різних товарів, можуть вимагати творення окремих кооперативних підприємств. У наших відносинах навіть законні приписи (як на пр. щодо кредитових операцій,

можуть бути причиною і підставою творення окремих кооперативних одиниць для сповнення даних функцій. У якім напрямі і коли має прийти до такої спеціялізації, це мусять вирішувати компетентні кооперативні чинники, але тим не може бути нарушена єдність господарсько-споживчої кооперації нашого села.

Рішення зїзду агрономів, на яке покликався п. д-р Кость Левицький, пропонуючи передачу деяких агенд Центросоюзу Народній Торговлі, я не уважаю міродатним для цілої кооперативної організації, бо не цілих два десятки агрономів, що працюють у нашій кооперації, не є компетентними вирішувати проблеми, в яких заінтересовані 2.000 кооператив і кілька соток тисяч членів. Справу такої великої ваги може вирішувати лише краєвий кооперативний зїзд, як він вирішив у 1923 році покликати до життя Центросоюз. Думаю, що такий зїзд повинен відбутися ще цього року, щоби всі проблеми, що назріли за останніх чотири роки, могли бути вирішені.

С. Герасимович.

Поможім здвигнути дім-захист для українських письменників і журналістів у Ямній. Засвідчім ділом зрозуміння важкої культурної праці і виявім свою вдячність українським робітникам пера! Жертви слати на адресу: Львів, Підвальє ч. 7., Земельний Банк Гіпотечний, книжечка ч. 1141.

Вакаційні вибрики?

„Історичний" комунікат сель-робівських головачів.

Сель-робівські головачі в особах послів: М. Чучмая, С. Маківки, А. Братуня, С. Козицького і сен. І. Пастернака та їхній госпітант пос. С. Підгірський, знуджені вакаційним безділлям, постановили зробити рух, доводячи до зміни президії в Українському Соймовому Клюбові. Вони звернулися до голови Клюбу пос. С. Хруцького з домаганням скликати клюб на 15. серпня. Президія Клюбу не бачила ніякої потреби скликати пленум клюбу в розгарі огіркового сезону, відкладаючи цю справу до пізнішого часу. З того приводу сель-робівські ватажки зїхавшися до Варшави, видали ультимативний комунікат, який є безконкуренційним зразком нечуваної в політичному житті перфідії і нікчемности.

Після несмачної, просто штубацької автореклями для Сель-Робу, його принціповости, опозиційности, боєвого настрою „за права працюючих", розгортається в комунікаті наступ брехні, перфідії і фальшу на президію клюбу — тільки тому, що вона не в руках Сель-Робу.

„З днем переходу президії в руки УНДО — читаємо в цьому екстракті політичної мудрости — перестав істнувати Український Клюб, як такий. Він стратив опозиційність до реакції, затратив українське національне обличчя, а зробився осередком українсько-польської шляхотської реакційної угоди. З перших днів свого урядування пос. Хруцький, як голова Клюбу, заявляє на конституційній комісії в дискусії над зміною виборчого закону, **що змінений виборчий закон мусить забезпечити польськість кресів;** центральний комітет УНДО в ту пору йде до виборів громадських та сільських рад в Галичині в бльоці з польською ендецією та шовіністично-реакційними напрвяками, щоби унеможливити доступ до них рад селянсько-робітничому представництву. З такою політикою Клюбу дійсне представництво українських селян, робітників та трудової інтелігенції не може погодитись і тому клюбова опозиція, що складається з послів Сель-Роба і посла Підгірського зажадала скликання клюбу на 15. серпня. Заяву підписав і посол Мохнюк. Президія не зробила того, боячися острої критики, боячися відкриття свого дійсного обличчя перед українськими працюючими масами, яка їх завжди в своїй пресі туманила „самостійністю", під якою однак крилася ні в чім не відріжняючася від ількіщини угода. Цим комунікатом клюбова опозиція домагається від президії Клюбу скликання останнього на день 30. серпня цього року. Коли Клюб на цей день не буде скликаний опозиція витягне з того відповідні консеквенції".

Коли наводимо „есенціональну" частину цього особлившого комунікату, то лише як нечуване *miraculum* як специфічний вияв політичної зрілости і тактичних прийомів боротьби й етики сель-робівських „політиків", — тих що хіба через якийсь насміх долі попали в провідники і представники українського народу. Те, що читаємо в комунікаті, є вже не вибриком непочитальних людців, не жакерією інтелектуального й етичного босяцтва, але просто хуліганством найвищого й одночасно найнижчого ступня. Навіть львівська „Воля Народа", теж сель-робівський орган, одначе редагований людьми, які визначаються відповідною інтелігенцією і не затратили ще морального ґрунту, не подала цього комунікату, квіту думок і почувань своїх однопартійців. Вона обмежилася тільки поданням короткого змісту.

Від коли істнують парляменти, парляментарні клюби й опозиції, ще не було такої глупої і цинічної і такої хвальковатої маніфестації етичного абдеризму. Кожне слово того комунікату є брехнею і калюмнією. І таке пишуть посли, вибранці народу! В даній хвилі байдужною нам є їх партійна приналежність. Дивимося на них, як на людей, як на живі твори. І читаючи той комунікат, який без сумніву буде „історичним" не бачимо в тих тваринах нічого людського. Не до парляменту таким „вибранцям", з такою мораллю! Не до парляменту їм, навіть польського, лише до поправчого дому. Може там під примусом навчились би вони якоїсь корисної роботи.

Полемізувати з таким очевидним хуліганством, — хіба не приходиться. В чомуж річ?

Підписані під комунікатом посли і сенатори (справді: посли і сенатори!) одержали наказ якимнебудь способом перебрати президію Клюбу в свої руки, а коли це не вдасться, то виступити з Клюбу. З тією метою виставили вони домагання скликати Клюб на 15. серпня, себ-то в час найгорячіших жнив, коли не можуть приїхати посли-селяни. Бо тільки на випадок відсутности послів-селян могли вони, „дійсне представництво українських селян, робітників та трудової інтелігенції", рахувати на корисний для себе оборот справи, себ-то на перевибори в Клюбі. Колиж засідання не відбулося 15. серпня, то для них пропадають вигляди корисного для себе обороту справи. Тоді про людське око домагаються вони скликання Клюбу на 30. серпня, але — не маючи виглядів на перевибори, фактично вже виступають з Клюбу. Отсей комунікат є їх прощальним словом.

Чиж не можна було розійтися, коли сель-робівські манекени мусіли конче виконати це доручення, без блювотиння, нікчемности і брехні?

Про діточі садки.

Діточі садки — найкраща школа діточого виховання.

На розправі в процесі ґенерала Жимирського дня 22. липня ц. р. висказався свідок інжинір Тулішковський відємно про польських жовнірів. Проти того асесор ґенерал Врублевський зробив застереження та сказав, що як командант мусить ствердити, *„że żołnierz polski jest pełnowartościowy i nie gorszy od francuskiego, niemieckiego i każdego innego na świecie"*. На це свідок, оправдуючись, замітив: *„Ja mam najwyższe pojęcie o naszym żołnierzu. Sam pochodzę z Wołynia i wiem że Rusini stamtąd pochodzący są mało umysłowo rozwinięci i tych miałem na myśli"*.

Після перечитання дотичного місця в справоздані з розправи думки мої були скуплені коло отсього слова *„nierozwinięty"*. Я став шукати за причинами цього вискаэу і роздумувати над тим, чи такий висказ мав яке оправдання.

Як бувший старшина австрійської армії чув я в моїй майже 30-літній службі нераз подібні слова, в яких означувано меншу вартість українського жовніра. Ті слова були для мене прикрі, але я думав собі, що висказуючий відємний погляд про наш нарід не має поняття, в яких відносинах наші люди знаходяться. Аджеж наше населення бідне, а пожива його нижче критики! Як може отже дитина при таких життєвих обставинах розвиватися як слід? Бож не можна заперечати, що розвій дитини залежний є від її окруження, від відживлення, підсоння і богатьох інших чинників.

Застановляючись над тими справами і шукаючи виходу з того, прийшов я до переконання, що гарному умовому розвиткові дитини ще найкраще зарадити, закладаючи фреблівські шкілки. Бо така шкілка, ведена фаховою силою, викликує у дитини в найменшім віці зацікавлення до всього і дає їй перші початки освіти та зачинає формувати її світогляд.

На запит у книгарні, чи є у нас яка книжка про фребелівські шкілки, одержав я відповідь, що такого підручника в українській мові нема. Є тільки одна брошурка п. з. „Дошкільне виховання", реферат Н. Селезінкової, виголошений на зїзді Союзу Українок у Львові дня 19. квітня 1927 р. Я переглянув цю брошурку та виніс з неї дуже гарне враження. Добре, що ця дуже хосенна гадка закладати діточі садки вступила вже раз на шлях реалізації та що переведення цеї справи взяли в свої руки жінки, які певно не обмежаться до слів і небавком стануть реалізувати всюди цю гарну ідею.

Закладання діточих садків уважаю за найважніший педагогічний крок у вихованні нашої молоді. Дитина, що перейде цю школу, набере рухливости, бадьорости, енергії і смілости і як вступить у пороги народньої школи, то прийде вже з певним засобом знання, котре улекшить їй зрозуміння інших предметів. Однак найбільшим хісном діточих садків уважаю це, що в дитині скріплюється національне почуття й національна гордість і така дитина не так легко зійде пізніше на бездоріжжа, а певно буде вірно служити своїй нації. Я переконаний, що таке покоління, яке вийде з цеї школи, коли осягне військовий вік, не дасть більше притоки до таких висловів і такого дискваліфікування нашого жовніра, як я навів на початку цеї статті.

Іван Бачинський.

Памятайте, що всякі збірки на нагробник на могилі І. Франка треба посилати до Центробанку, Львів, Ринок ч. 10. І. пов. на щадничу книжечку ч. 7910.

Виборчі висліди.

ОТИНІЯЩИНА.

Дня 14. і 15. липня п. р. відбулися в **Голоскові**, судовий повіт Отинія, вибори до громадської ради. До Голоскова прилучений присілок Глубока, замешкалий самими мазурами, через що українці мають 3/4 части, а мазурі 1/4 часть населення. Село Голосків було дуже добре зорганізоване завдяки кільком свідомим одиницям. Перед виборами зажадали мазури, щоб їм дати половину радних, то є 16 членів, на що українці жадною мірою не хотіли пристати, а маючи добру організацію, пішли самі до виборчої урни. В IV. колі вийшли самі українці, а тоді мазури відтягнулися від голосування. Тоді то прибув їм на поміч польський сотрудник з Отинії о. Наваляньєц, котрий позичивши ровера, зачав їздити по всіх мазурах і благати їх, щоби брали участь у виборах. Але кс. сотрудникові трафилася пригода бо упав з ровера, через що пукли йому споднї. До помочі йому прийшов рівнож Франц і Михайло Шпунар і всі три порозїздилися по присілку Глубока і почали зганяти мазурів до виборів. Але і се нічого не помогло, бо явилася мала часть мазурів, а побідоносно вийшла у всіх колах українська листа, на котрій однак уміщено 6 мазурів. Таким чином вибрано 26 свідомих українців і 6 мазурів. Вибори відбулися правильно і цілком формально, всеж таки противники полетіли сейчас з реляціями до секретаря повітової ради в Товмачи Дейчаковського, котрий трясе цілим повітом, де зробили протест, а в старостві в Товмачі поробили старання, щоби вибори уневажнити. Завдяки переможним впливам Дейчаковського та його спільни хоч вибори відбулися цілком правильно, бо присутний при тих виборах комісар староства з Товмача п. Янішевський зараз по виборах заявив прилюдно, що ніде так вибори не відбулися правильно, як в Голоскові, — староство, як довідуємося, поставило внесок до воєвідства в Станиславові на уневажнення виборів. Дотичні виборчі акти тепер у воєвідстві в Станиславові. Побачимо, що з тими актами зробить воєвода Корсак, який всюди прилюдно деклямує про справедливість.

УГНІВЩИНА.

Дотеперішній вислід виборів, переведених у 10 громадах суд. повіту Угнів, представляється так: **м. Угнів** — на 40 радних вибрано 10 українців, 12 поляків (із котрих двом, т. зв. латагам, припала під пресією власть імущих честь бути вибраним жидівськими голосами) і 18 жидів. **Воронів:** на 16 радних вибрано при помочі ріжних махінацій і в присутности секретаря староства в Раві Руській Томкевича 15 поляків і 1 українця, хоча поляків у Заставю не більш як 30 прц. Українці внесли протест. **Карів:** на 24 радних вибрано 23 українців, 1 поляка. **Корчів:** на 24 радних вибрано 16 українців, 8 поляків. Поляки, не зважаючи на свій успіх, невдоволені меншістю в гром. раді, внесли протест. **Салаші:** на 24 радних вибрано 23 українців і 1 поляка. **Стаї:** на 24 радних вибрано 12 українців, 12 поляків. До гром. ради в Стаях входять іще вірилісти: двох поляків і 1 жид. **Тяглів:** на 24 радних вибрано 24 українців. **Щепятин:** на 24 радних вибрано 23 українців і 1 поляка.

Всі українські діти до української школи! Хто минає свою рідну школу і посилає дитину до чужої школи, — той ворог своєї дитини і української нації!

Перед великим процесом.

Розправа проти 36 у Кракові.

Як ми вже свого часу подавали в нашім органі, в т. зв. краківській справі ще в травні ц. р. доручено акт обвинувачення 36-ом обвинуваченим, а саме: 1) Володимирі Піпчинській, бухгальтерці в Кракові, 2) Василеві Колодієві студентові фільософії в Кракові, 3) Володимирові Кубракові, гімн. абітурієнтові в Перемишлі, 4) Павлові Заблоцькому, приватному в Перемишлі, 5) Іванові Покладкові, слух. унів. в Кракові 6) Юлії Бориллівній, абс. гімн. в Перемишлі, 8) Миколі Худому, абітур. гімн. в Яворові, 9) Павлові Генгалі, студ. прав у Львові, 10- Іванові Солтанові, студ. унів. в Кракові, 11) Теодорові Семаківському, військ. урядовцеві в Кракові, 12) Анелі Наконечній, абітур. семинар. в Перемишлі, 13) Іванові Наконечному, військов. урядовцеві в Перемишлі, 14) Маріянові Котовичові, гімн. абітур. в Перемишлі, 15) Стефанові Яцкову, торговцикові в Перемишлі, 16) Осипові Ключенкові, промисловцеві у Львові, 17) Петрові Дутці, токареві в Перемишлі, 18) Генрикові Фельзенові, прив. урядовцеві в Перемишлі, 19) Маріянові Гессові, військ. сержантові в Перемишлі, 20) Дмитрові Чупилі, робітн. в Перемишлі, 21) Стахові Прокоповичеві, швецеві в Яворові, 22) Михайлові Дутці, студ. унів. в Кракові, 23) Вацлавові Зембінському, військ. урядовцеві в Перемишлі, 24) Романові Шумському, торговцикові у Варшаві, 25) Андрієві Шиобі, столяреві у Варшаві

27) Осипові Стецурі, студ. техніки у Львові, 28) Михайлові Стефанишинові, з Тростяниці, пов. Долина, 29) Антонові Воробельному, військ. столяреві у Варшаві, 30) Остапові Хархалісові, студ. у..., з Яворова, 31) Тарасові Дробенці, ...еві 26 п. арт. у Влоцлавку, 32) Ва...еві Костинюкові, студ. техн. у Львові, 33) Абрагамові Сокальові, гімн. аб..., в Перемишлі, 34) Семенові Дми..., посередникові в Волестрашичах, 35) Володимирові Яросевичові, жовнірові 5 п. п. в Перемишлі і 36) Михайлові Пе...кові, фрайтрові 38 п. п. в Перемишлі.

Всім обвинуваченим закидує акт обвинувачення, що як приналежні до української військової організації збирали вістки про організацію польського війська.

Розправу визначено на день 15. вересня і вона потреває найменше 2 місяці. Проводити буде суддя Подобінський, той сам, що свого часу провадив слідство в т. зв. листопадовій справі. Боронити будуть: д-р Володимир Старосольський з Праги, д-р Степан Шухевич зі Львова і д-р Осип Волявковський з Кракова.

Відгуки дня.

Підпюте.

(Образи вражінь і природи.)

IV.

Літнисько Підпюте має чотири будинки: „дім", купальню, їдальню і піддаша на ...ах. Могло би безпечно мати вже досі двацять і — на мою думку — всі були би повні. Прекрасна околиця, знаменитий воздух і лічничі жерела притягнули би навіть чужинців.

Щодо притягнення чужинців, то зроблено вже богато в тім напрямі. Двоязичні написи видніють усюди і ніде український напис не є перший.

За гуською літників зі склянками в руках пішов і я до жерела „Андрій". Над жерелом видніє напис (хемічний олівець на дошці): *„Andrzej — Андрей"*. Помилявся би той, хто би думав, що назви не можна польщити. Коли українці могли перемінити Львуф на Львів, Кенти на Кути, і Подгаць на Підгаття, то чому не можна з жерела „Андрей" зробити *„Andrzej!?"*...

Ті свої уваги висказував я при жерелі і тоді хтось із присутніх додав:

— І Андрей не зовсім добре. Адже наша літературна форма є Андрій.

— Ні, пане, ви не маєте рації. Правда, Андрей — це старша форма, яку декому тяжко молодшим зрозуміти, але вона більш підходить до архаїчної будови над жерелом.

Похвальний замір притягнути чужинців бачу і на канцелярії, де з подиву гідною педантерією прибито теж польський напис на першім місці.

Роздумуючи над нашою уважливістю до національних меншин, пригадав я собі Центральну Раду з її ліберальними розпорядками і наслідками тих розпорядків. Ширше беручи справу, я дивуюся, чому поляки противились Українській Галичині. Було би їм добре, якби коло них скакало все.

— *Przepraszam Wielmożnego Pana Dobrodzieja* — говорив би наш урядовець до сторони — *ale muszę wydać W. P. Dobr. ...ujące druki.*

А коли б цей не погодився, то телеграфічно замовлено б у друкарні друки польські.

Andrzej = Андрей — Андрій — остаточно для літників усе одно. Вода звідти добра і, як запевняли мене бувальці, знаменито регулює шлунок і побуджує апетит. Щодо першої прикмети, то нехай би там, але щодо другої, то я, бувши в заряді, замкнув би жерело. Адже апетит літника ввійшов уже в приповідку, нащо його ще помножувати чудотворною водою?!

Я стояв осторонь жерела і не пив його води.

Нащо?... Шлунок у мене добрий, а багато їсти — непрактично.

Хіба піду до заряду спитатися, чи нема тут ще жерела, яке регулювалоб довги, а побуджувало фантазію...

Галактіон Чіпка.

Останні вісти.

ЗМЕНШЕННЯ ОКУПАЦІЇ В НАДРЕНІЇ.

Льондон, 28. серпня.

Мін. закорд. справ повідомляє, що між В. Британією, Францією і Бельгією заключено договір, на основі якого окупаційні війська зредукується до 60 тисяч людей.

САККО І ВАНЗЕТТІ ПОХОРОНЯТЬ У МОСКВІ.

Варшава, 28. серпня 1927.

Аг. Всх. подає: Вик. комітет профінтерну звернувся до американського „Комітету Сакко і Ванзетті", щоби тлінні останки вбитих переслано до СРСР. Рівночасно запрошено до Москви сестру Ванзетті Люізу на протестаційні демонстрації. Вона приїде з американськими комуністами.

ЛЬОРД СЕСІЛЬ УСТУПАЄ.

Берлін, 28. серпня 1927.

Півурядова „Тегл. Рундшав" подає, що льорд Сесіль уступить зі становища англ. делегата в Лізі Націй. Димісія льорда Сесіля означала би протест проти французьких кол, які саботують фр.-нім. порозуміння.

ГЕН. СТРАЙК У ЧСР.

Прага, 28. серпня 1927.

Комуністи ухвалили на зборах проклямувати 8. вересня 1-денний ген. страйк у Празі, колиб до того часу будівельні підприємці не зачали переговорів із робітниками. Колиб цей страйк був безуспішний, проектують ген. страйк у цілій Чехословаччині.

НАДЗВИЧАЙНА СЕСІЯ СОЙМУ І СЕНАТУ.

Варшава, 28. серпня 1927.

Марш. сойму Ратай вислав до президента Польщі письмо, підписане представниками посольських клюбів, в якім домагаються скликаня сойму на надз. сесію. Подібне письмо вислав до президента віцемарш. сенату Бойко.

КАРАХАН ПОСЛОМ У ВАРШАВІ?

Варшава, 28. серпня 1927.

Попри кандидатуру Стомонякова на становище посла СРСР. у Варшаві називають теж Карахана. Іменування наслідника Войкова послідує не скорше як 15. вересня.

ВІЦЕМІН. ЦАР У ЛЬВОВІ.

Львів, 29 серпня 1927.

Дня 26. серпня приїхав до Львова віцеміністр справедливости Цар. Він переводить інспекцію вязниць у Галичині. Дня 27. ц. м. віцем. Цар відвідав „Бриґідки", а пополудні слідчі врешти при вулиці Баторія. Люстрацію вязниць переводив віцем. Цар у товаристві шефа прокуратури Маліни, през. карн. суду Гавеля і старш. радн. суду Крижановського (який заступав неприсутного у Львові през. апел. суду Червінського). Віцемін. Цар ствердив, що у вязницях є взірцевий порядок.

ХТО БУДЕ СТАНИСЛАВІВСЬКИМ ВОЄВОДОЮ?

Варшава, 28. серпня 1927.

Справа перенесення станиславівського воєводи Корсака на опорожнене становище келецького воєводи вже порішена. На місце Корсака прийде один із окраїнних воєводів.

ПЕРЕСТРІЛКА З БІЛЬШОВИЦЬКИМ ЛІТАКОМ.

Вильно, 28. серпня 1927.

Над Красним (у Виленщині) появився 26. ц. м. більшовицький літак. Між ним і польською кордонною сторожею прийшло до перестрілки. Літак завернув на територію СРСР.

РЕДУКЦІЯ УРЯДОВЦІВ.

Варшава, 28. серпня 1927.

Появилось півурядове пояснення, що проектована 10 проц. редукція скарбових урядовців не буде автоматична. Редукцію мається перевести в міру упрощення і раціоналізації скарб. апарату. Редукція торкатиметься передовсім урядовців, які не сповняють як слід своїх обовязків.

Побиття політичного вязня.

В середу, 24. серпня, побито в слідчій вязниці при вул. Баторія політичного вязня студ. Володимира Дзіся. Дозорець Андрейчук ввійшов у келію і на якесь питання Дзіся вдарив його в лице так сильно, що цей впав непритомний на землю. На приказ дозорця Андрейчука: „Дайце му!" кинулося на студ. Дзіся пятьох арештантів і побили його тяжко. Тогож дня прийшла до вязниці Дзісьова мати, щоби побачитися зі сином. Одначе не могла бачитися зі сином, бо суддя Фурґальський — після розмови з вязн. урядовцем — сказав, що це неможливе. В суботу, 27. серпня, суддя Фурґальський знову не позволив матері бачитися зі сином. На коридорі пані Дзісьова довідалась, що її сина побито та що він лежить хорий. Щойно тепер позволив суддя Фурґальський побачитись п. Дзісьовій зі сином. На вид свого сина, побитого і обдертого, п. Дзісьова зімліла. Студ. Дзісь у присутности судді Фурґальського оповів матері, як його побито. Дозорець Андрейчук знаний з того, що як викликує якого політ. вязня, то не кличе по імени, лише прозиває: „Ходзь, драбє, кабане!"

... д

НОВИНКИ.

— **Слово нашим читачам.** Редакція дістає вряди-годи листи із запитом, чи нема змоги поширити обєму нашого часопису. Ті, що орієнтуються у важких умовинах редакторської праці обмеженої неповними 4 сторінками, здають собі добре справу, що одною з головних недостач денника є його малий розмір. Наш часопис має обовязок поміщувати сила статтей, комунікатів, покликів і інформацій у загально-громадських справах, а цей матеріял не в силі заступити читачам цікавої актуальної лектури. На питання: як розвязати це важке становище? слід відповісти, що справа поширення часопису залежить в першій мірі від самих передплатників. Коли вони не відчувають потреби подбати за його збільшення навіть такою своєю мінімальною підмогою як точна присилка передплати — ніякий денник у світі не в силі розвиватись.

— **Заява.** Д-р Йосиф Пеленський повідомляє нас, що він теж не брав участи в хлібоїдській депутації, яка їздила до Варшави в справі ґуманістичних відділів при академічній гімназії у Львові.

— **Емґрантський рух до Америки.** Американський комісар для іміґрації Гаррі Гол подав такі цифри: на протязі іміґраційного року, що скінчився 30. червня, приїхало до Злуч. Держав більш міліона іміґрантів. За той час 250.000 виїхало; приїхало нових 284.493 людей, — на 20 тисяч більше як попереднього року. 88 проц. іміґрантів приїхало з таких країн (по черзі щодо скількости): Канада, Мексик, Німеччина, Ірляндія, Італія, Польща, Швеція, Норвеґія, Франція. З Польщі приїхало 9.211 осіб, на 2065 більш, як минулого року. Більшість згаданих країн уже вичерпала свою цьогорічну чисельну норму. 10 країн не вислало ні одного еміґранта. Є щасливі держави, що не тужать за „новим світом", землею сподіваних долярів!

— **Львівська хроніка.** Жінка, якої тіло найшли між головною залізн. стацією і Підзамчем, це 27-літня донька шлюсаря Світницька, що кинулась під поїзд наслідком родинних непорозумінь. — На касі в салізничій школі на Замарстинові вломники лишили знаки своїх пальців, коли забрали минулого місяця 5000 зол. Дактильоскопічні знимки видали їх. — Якийсь 20-літній молодець пробував повіситись хустиною від носа на дереві на вул. Гербурта. Його відрізали по півночі; прізвища поняло не ствердили. — Три сімейські брати Стрікси пустили у світ фальшиві 20-золотівки. — За зеленою рогаткою згоріла кузня та стайня; ратунку не було, бо не було по сусідству води.

— **Сільські трагедії.** У Солонці, біля Львова, трапилась одна з чергових сільських трагедій у боротьбі за землю. Грицько Чорний, 28-літній парубок, о-державши від матері два морги поля, не хотів згідно із застереженням давати їй частини зібраних плодів. Щодо цього приходило до великих сварок в останніх часах між ним і родиною. Родина відобрала свою пайку збіжа і зачинила в коморі. Тоді Грицько розбив сокирою двері комори, а зустрівшись із спротивом батька та брата одному розтрощив смертельно голову, другому шию і лівицю.

— **Пошесть тифу.** Пишуть нам із Самбора: Від трьох місяців у Дорожові, пов. Самбір, лютує пятнистий і черевний тиф. У серпні він став ще грізніший; у 20 хатах по двоє-троє недужих. Помочі нізвідки. Може вища влада подбає, щоби зльокалізувати цю страшну пошесть, яка загрожує сусіднім селам?

— **Еміґрантська доля.** Вчора на львівській залізниці задержали транспорт еміґрантів з Черновець у переїзді до Америки. Вони мали фальшиві білети видані їм черновецькою транспортною фірмою. 24 год. ждуть на залізниці, заки зможе за допомогою румунського консуляту виїхати далі. У всій справі ведуть слідство.

— **Перша циганська партія.** В югославянськім місточку Валєво засувалась цими днями перша у світі циганська партія. Зорганізував її місцевий учитель Светомір Михайлович, використавши невдоволення мешканців, які є у більшости циганами. Цигани використовують як культурно нижчий елемент і вони рішили боронити своїх інтересів. Нова партія не хоче обмежити своєї діяльности тільки на південну Сербію, але поширити її на всю Югославію. Прихильники Михайловича рішили поставити його кандидатуру при найближчих виборах. Циганська партія матиме свій часопис „Голямь", що пічне виходити в Білгороді.

— **Ріжні рекорди.** В італійськім містечку Фомо селянка Еліза Верліні продила дитину, яка, маючи тиждень, уміла вже повторити слова. Лікарі зацікавились цим чудом природи. — Італійська фірма „Навіґаціоне Дженерале Італіяна" спустила на море найбільший пароплав світа. Його обєм 32.000 тонн, довжина 216 метра, ширина 25 і пів м.; він має чотири димарі 44 м. висоти і дві щогли 68 метрів, ширина 25 і пів м.; він має помістити 28.000 пасажирів і 500 осіб моряцької служби. — Два молоді альпіністи — у цьому одна жінка — із За. Держав пішли на шпилі досі недоступні панна О'Брієн на шпиль 11.000 стіп „Еґуіль де Гренон" і 15-літній нюйорський хлопець Уошберн на шпиль заввишки 12.000 стіп званий „Божевільним вістрям".

— **Літературний куток.** У ч. 41. паризьких „Українських Вістей" находимо статтю редактора цього журналу, нашого відомого історика І. Борщака п. з. Франко у Франції. Наводимо з неї кілька цікавіших інформацій: „Франка у Франції знали і знають мало. Куди менше, ніж Шевченка, не кажучи вже про Драгоманова. Першу згадку про Франка на французькому ґрунті ми зустрічаємо в 1889 р. в літературному журналі „Ревю Брітанік", що виходив тоді під редакцією Пішо. Відомий за тих часів літературний критик Кур'єр, подаючи огляд життя в славянських країнах за 1888 рік, зупиняється на політичному і культурному житті Східної Галичини і, між іншим, поміж „поетами і романістами" відзначає Івана Франка. В архіві І. Франка, що переховується в бібліотеці Н. Т. ім. Шевченка, є запрошення від редакції відомого в початку цього століття поступового паризького літер. журналу „Ля Плюм" до співробітництва. Ми переглянули збірку „Ля Плюм" та, на жаль, не найшли слідів співробітництва Франка. Рік пізніше „Журналь де Деба" в числі 24. червня 1903 р. подав бібліографічну замітку на 3-х тому збірку „Малоросійські поезії і проза", що зявилася в Києві у видавництві „П. Барскій". Слідами англійського рецензента автор замітки в „Журналь де Деба" відмічає, що Франко є походження селянин, народився в Галичині в 1856 р. і є письменником значної популярности". В звязку з вбивством Потоцького, орган французького міністерства закордонних справ „Тан" помістив 14. квітня 1908 р.

статтю галицькому питанню, де між іншим пише: „Ніхто не може заперечити, що культурний рівень русинів зробив за останні десятиліття значний поступ. Заявилися письменники, яких, на жаль, у нас мало знають. І про найбільшого з них, Франка, ми мусимо дізнаватися з віденської преси. В 1912 р. французький журналіст Бернардіні одвідав Галичину, де студіював польсько-українські взаємини. Повернувши у Францію, Бернардіні присвятив галицько-українській справі низку статтей, з яких ми найшли дві: в „Парі Журналь" від 8. липня 1912 р., 16. серпня і 18. вересня того-ж року. З цих статтях Бернардіні в надзвичайно сильних виразах, захищаючи українську справу, підкреслює рішучий вплив Ів. Франка, „письменника великого розмаху, на розвиток українського національного руху". Остання згадка про Франка на французькому грунті — це його некрольог, що вміщений був в органі чеського комітету „Ля Насіон Чек" 15. вересня 1916 р. Як відомо, цей двохтижневик видавав з чеського боку Бенеш, а з французького — він же був і головний редактор — славнозвісний славіст Ернест Дені. Можливе, що анонімний некрольог Франка і вийшов з-під пера Дені, але не певно. У всякому разі на стор. 158, під заголовком „Українці", читаємо: „Українська література недавно стратила найбільшого поета, якого мала по смерти Шевченка".

— **Новий мінерал.** Рос. професор Борисов відкрив недавно на півострові Коля невідомий мінерал, який назвав „нефелін". Керамічний інстит. у Ленінграді піддав його аналізі і заявив, що з нього можна виробляти скло. Найкраще надається він до скла на пляшки і воно дешевше як дотеперішне. На півострові Коля є щонайменше 40 міл. тонн цього цінного матеріялу.

— **Відкриття в родиннім місті Шекспіра.** У безпосередньому сусідстві родинної хати Шекспіра у Стретсфорді найшли підчас віднови одної коршми, що зветься „готелем під білим лебідем", фрески на стінах ще з доби Тюдорів. Догадуються, що малював їх один середньовічний чернець між 1460 і 1480 р.; над ними є напис староанглійською мовою. Сюжетом — мотиви з апокрифів.

— **Підмальовані уста.** Мода підмальовувати уста поширюється між жіноцтвом щораз більше. Берлін уже підготовлює організацію товариства, якого метою буде боротись з цим негігієнічним явищем. Фарба, якої вживають нинішні красуні, перемінює уста в гумові печатки, що торкнувшись тіла залишають червону пляму невражливу на звичайну воду. Вже власники деяких ресторанів скасували в себе полотняні серветки, яких не можна випрати від дотorку жіночих уст і заступили їх паперовими. За їх прикладом ідуть і мущини, що не хотять носити на своїм обличчі сильночервоного спомину від цілунків. Домашня інспекція переведена в одному берлінському лицею ствердила, що в шкільних течках 82 дівчат 13-літніх найшли 12 „помадок" до уст, а 15 з них мало пудерниці!

— **Цікава статистика.** Один чужинний статистик обчислив, що за гроші, які одна особа видає щодня на 2 склянки пива, можна на протязі року купити: 2 бочки муки, 50 фунтів цукру, 12 ф. телятини, 10 ф. макарону, 10 кварт фасол, 4 шинки по 12 ф., 10 ф. кави, 10 ф. родзинків, 10 ф. рижу, 100 кусків мила, 3 індики по 12 ф., 10 ф. сливок, 48 помаранч, 25 добрих біфштекiв і 10 визок городини. Одним словом: людина, яка вміла би в нас основати товариство осіб, що вирікаються свого щоденного пива, розвязала би одним махом проблему ощадности.

Дивна поліція. З англійської преси довідуємось цікаві факти про китайську поліцію в Пекіні, одну з найбільше диких у світі. Вона має 17.700 старшин і звичайних поліцаїв, а проте від 10 літ не одержує ніякої плати. Підчас війни та революції вона не розбіглась, а залишилась на своїх становищах і ніде населення не почуває себе таким забезпеченим перед злочинцями, як у Пекіні. По нормі тамошні поліцаї повинні би одержувати 35 зол. місячно, крім одіжи та поживи. Виглядають вони дуже скромно, вбрані у чорнім сукні, навіть у літі. Замісць гумових палиць мають важкі шаблюки. Окремий відділ має довгі рушниці із довгими штиками. Китайський поліцай має велику владу: він виступає як мировий судья і полагоджує всякі непорозуміння. Населення слухає його присудів як найвищої інстанції. Коли хто не слухає, поліцай привязує його мотузом і веде до комісаріяту. Цікаво одно: з чого він живе.

— **Світова всячина.** Чехословацькі копальні коксу бойкотують польський промисл наслідком вуглевого конфлікту. — Злуч. Держави мають надвишку 200 міл. дол. у буджеті на 1928 р. — Югославянська поліція арештувала якогось Відаковича, що зве себе „пророком божим" і поривав за собою народ палкими промовами. — У поїзді Архангельськ—Москва невідомі вбили редактора комуністичного денника „Хвиля" Котрепова. — У Гельсінгфорсі поставили памятник славному астрономові Тихо де Браге, що є з походження данцем. Браге провів чимало літ у Гельсінгфорсі як будівничий кораблів. — Помер нім. композитор Гольдбергер, автор опери „Зоря Ассуану". — У Фернборов (Англія) святкувала роковини свого подружа одна з найстарших шлюбних пар, Тейльори, що мають спільно 206 літ. — На Словаччині почнуть будувати найдовший тунель у Чехосл. республиці на залізн. шляху Гандлева—Горна Штубня. — Амер. фірма Вульуерт відчиняє в Берліні крамницю, в якій усе коштуватиме тільки 50 фенігів. — Якийсь індійський купець Ганнад-Рай-Шарма ошукав багато фірм в европ. столицях; в останнє втік з Берліна з 250.000 марк.

ОПОВІСТКИ.

Новий Український Театр під дир. П. Карабіневича:

Монастириска:
30. VIII. „Ой не ходи Грицю".
31. VIII. „Дні нашого життя".
1. IX. „Іспанська муха".
2. IX. „Царевич".
3. IX. „День і ніч".
4. IX. „Утоплена".

Бучач:
5. IX. „Ой не ходи Грицю".
6. IX. „Царевич". 170 21—?

Однорічний курс крою, шиття білля і артистичних робіт уряджує Стефанія Шміґельська. Початок курсу 15 вересня ц. р. Зголошення і блищі пояснення: вул. Набеляка 11. II. пов. 285 5—6

В приватній мужеській українській семінарії „Рідної Школи" УПТ у Львові вул. Крупярська ч. 15 відбуваються додаткові вписи на всі курси (I—V) від 29 серпня. Зголошуватися якнайшвидше, бо число кандидатів обмежене. Вступні іспити від 1. вересня. Близших пояснень уділює Управа. 3—3

З дівочої ґімназії СС. Василіянок у Львові (з повними правами державної вул. Длуґоша 17). Початок шк. року (Богослуження) дня 1. вересня о год. 8-ій рано. Тогож дня вступні іспити до I-ої кляси о год. 10 рано. Вступні іспити до вищих кляс (I—VII.) 1—3 вересня (початок о год. 9 рано). За приміщенням учениць в ґімн. Інституті звертатися до Ігуменату СС. Василіянок (вул. Зибликевича ч. 30). — За Управу ґімназії: *Д-р Василь Щурат.* 346 2—3

З дирекції ґімназії „Рідної Школи" в Дрогобичі. Додаткові вступні іспити до 1. кляси відбудуться 31. серпня. Вписи і вступні іспити до всіх прочих кляс від 28. до 31. серпня. 290 3—3

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

За редакцію відповідає д-р Іван Німчук. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10